

Landsarkivet for Sjælland m.m.

Proveniensenr. 5+AC-006

Storstrøm-landvæsen

Præstø Amtsråd Landvæsenskommission

Kendelse med kort bilag

Landvæsenskommissionen
for Storstrøms amtskommunes
1' område.

Sag nr. 29/1970.

K e n d e l s e

=====

afsagt den 29. januar 1971

af landvæsenskommissionen for Storstrøms amtskommunes 1. område

i

sag nr. 29/1970

om

kloakering af sommerhusområdet "Oddermose Strand"

=====

matr. nr. 14 Svensmarke under Stege Jorder

i

Møn kommune,

Storstrøms amtskommune.

A. Kommissionens nedsættelse og møde.
=====

Ved skrivelse af 30. september 1970 indbragte landinspektør P. Fløe Jensen, Vordingborg, for grundejerforeningen "Oddermose Strand" projekt til kloakering af 46 sommerhusparceller af matr. nr. 14 Svensmarke under Stege Jorder, Møns kommune, for landvæsenskommissionen for Storstrøms amtskommunes 1. område bestående af formanden, dommer A. Hallov, Næstved, og landvæsenskommissærerne, parcellist E. Skov Jørgensen, Bissinge, og parcellist Otto Hansen, Stege.

Kommissionen har antaget civilingeniør S. Laurentzius, Køge, som teknisk sagkyndig.

Fiskeriministeriet har i skrivelse af 18. november 1970 meddelt, at man ikke har fundet tilstrækkelig anledning til i medfør af vandløbsloven § 73 a, stk. 2, at udpege en fiskerisagkyndig til at deltage i sagens behandling for landvæsenskommissionen.

Kommissionen holdt behørigt indvarslet møde den 27. november 1970 på kommunekontoret i Stege.

B.a. Det forelagte projekt.
=====

Projektet fremgår af følgende:

Sagens bilag:

1. Skrivelse af 30/9 1970 fra landinspektør P. Fløe Jensen med forskellige påtegninger.
2. Redegørelse for projektet.
3. Oversigtskort, 1:20.000.
4. Udstykningsplan, 1:1.000.
5. Vakuumbloakprojekt, Electrolux.
6. Vakuumbloak - Toilethus, " .
7. Skrivelse af 29/6 1970 fra Møn kommune, kommuneingeniøren, til landinspektøren.

I forbindelse med projektet er fremkommet:

Sagens bilag:

8. Skrivelse af 24/10 1970 fra kommissionens teknisk sagkyndige.
9. Skrivelse af 18/11 1970 fra fiskeriministeriet.
10. Genpart af skrivelse af 9/10 1970 fra Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelses Forureningslaboratorium til fiskeriministeriet.
11. Genpart af mødeindkaldelse med fredningsrævnets påtegning af 20/11 1970.
12. Fotokopi af overfredningsnævnets kendelse af 20/8 1965 vedr. fredning af ejendommen matr. nr. 14 Svensmarke by.

I redegørelsen, sagens bilag 2, er projektet omtalt således:

"Formål

Nærværende kloakprojekt har til formål at skaffe velordnede afløbsforhold for sommerhusområdet "Oddermose Strand", som omfatter 46 parceller af Svensmarke under Stege Jorder.

Kloakområdet

Grundejerforeningen "Oddermose Strand" omfatter 46 parceller, som er udstykket i 1962-1963. Parcellerne udgør, således som det fremgår af oversigtsriids i 1:20.000, et samlet areal langs Østersøkysten syd for Stege Nor og Svensmarke landsby. Parcellerne ligger midt i et udpræget landbrugsområde, og det må formodes, at der ikke i nærmeste fremtid bliver udlagt andre arealer til sommerhusbebyggelse i nærheden. I hvert fald er alle de omliggende arealer beliggende i landzone.

De eksisterende afløbsforhold og recipienten

Cirka halvdelen af parcellerne er bebygget med sommerhuse. I den forbindelse er ikke givet tilladelse til afledning af toiletspildevand, men derimod er der etableret sivebrønde for afledning af overfladevand samt afløb fra køkkenvask og bad.

Området gennemskæres af to hoveddrænelinger, hvoraf den ene munder ud i strandkanten neden for området, medens den anden udmunder i åben grøft i områdets østlige grænse. Denne åbne grøft fører mod øst gennem Oddermosen til en pumpestation, hvorfra vandet pumpes ud i Østersøen. Området er således forsynet med afløbsledninger, hvortil man kunne tilslutte afløbet fra en traditionel kloakering. Imidlertid synes en kloakering med mekanisk rensning ikke hensigtsmæssig, da stranden udfor området er fin badestrand, som formentlig vil kunne befrygtes forurennet, selv om

afløbsledningen føres ud på dybt vand eller eventuelt tilsluttes vandløbet gennem Oddermosen, som pumpes ud i Østersøen ca. 600 m nordøst for områdets strand. Kloakering med biologisk rensning vil blive meget kostbar for kun 46 parceller, foruden at rensningsanlægget må kunne påregnes at få funktionsbesværligheder, da alle bebyggelser er sommerhuse, og anlægget derfor kun skal fungere højst 3 måneder af året.

Projektet

Som følge af foranstående foreslås derfor en kloakering efter vakuum princippet. Herefter føres alt overfladevand og regnvand til nedsivning i undergrunden. Spildevandet opdeles i to grupper, nemlig dels det "grå vand", som er det bakteriefrie afløb fra køkkenvask og badeværelse, og dels det "sorte vand", som er afløb fra wc.

Med Møn kommunes sundhedskommissions godkendelse af 19. juni d.å. etableres siveanlæg på hver enkelt grund for det "grå vand".

For det "sorte vand" etableres et kloakanlæg efter system Elektrolux Vakuum Afløbsanlæg med opsamling af toiletspildevand. Efter dette system etableres et vakuumtoilet i hvert enkelt hus, hvorfra fører 63 mm PVC stikledning til hovedledning, som ligeledes består af PVC, dimension 75 mm tryktrin 10. Hovedledningerne samles, således som det fremgår af situationsplanen, i en vakuumcentral bestående af vakuumpumpe med el-automatik samt alarm og overfyldningssikring, vakuumsamlings-tank med tømmeuds for slamsuger og endvidere indrettes i centralen et offentligt toilet bestående et stk. vakuumtoilet og et stk. urinal. Alt toiletspildevand samles i opsamlingstanken, som dimensioneres således, at den skal tømmes ca. en gang om ugen i sæsonen. Opsamlingstanken tømmes af slamsugevogn, og efter sundhedskommissionens godkendelse af 19. juni 1970 og kommunens godkendelse af 22. juni 1970 afleveres slammet på rensningsanlægget i Stege mod en nærmere aftalt afgift. Det fremgår, at dette system medfører, at der overhovedet ikke sker forurening af undergrunden eller recipient med toilet-spildevand.

Anlægget virker i øvrigt således: Ved hjælp af vakuumpumpen opretholdes et konstant vakuum i tanken og ledningsnettet mellem denne og toilet-skålene. Pumpen styres automatisk af et kontaktvakuummeter. Vakuumtoilettet er et vandkloset, hvorfra indholdet suges til opsamlingstanken. Toiletskålen af porcelæn renholdes ved automatisk skylning med 1,2 l vand pr. gang. Den samlede spildevandsmængde pr. skylning andrager ca.

1,3 l, og denne spildevandsmængde suges ind i ledningsnettet sammen med ca. 90 l luft.

Når opsamlingstanken er ca. 80% fyldt, aktiveres tømmealarmen i form af advarselsslampe og klokke, således at tømning kan bestilles hos et slam-sugefirma. Såfremt tømning ikke foretages, inden tanken er ca 90% fyldt, aktiveres overfyldningssikringen, hvorefter strømmen automatisk afbrydes til vakuumpumpen. Overfyldning af tanken er herefter umulig, da tømme-mekanismen i toiletterne kun fungerer, så længe der er tilstrækkelig va-kuum i systemet.

I såvel tank som ledningsnet hersker et konstant vakuum på min 0,5 kg/cm². Udsivning af spildevand gennem eventuelle småhuller eller revner er der- for ikke mulig. Vakuumet vil tværtimod medføre indsivning i systemet af grundvand eller luft.

Ved totalt ledningsbrud vil faren for forurening af undergrunden være minimal.

Ledningsindholdet af spildevand er begrænset til nogle få liter i de på planen viste transportlommer, der er placeret på alle hovedledninger med ca. 40-50 m's afstand. De øvrige ledningsstrækninger, der har fald mod disse lommer, er luftfyldte. Endelig bemærkes, at vakuumtoiletterne på en nedbrudt ledningsstrækning ikke vil kunne fungere på grund af manglen- de vakuum. Opsamlingstanken er dimensioneret til tømning hver 7' dag i sæsonen efter formlen:

$$\text{Volumen i m}^3 = \frac{1,67 \times n \times p \times d}{1000}$$

(The Electrolux-Liljendahl Vacuum sewage system, april 1969),

hvor n er antallet af skyl pr. person pr. døgn

p - - - personer og

d - - - døgn

således:

Sommerhusområdet:
$$V = \frac{1,67 \times 4 \times 46 \times 3,5 \times 7}{1000} = 7,5 \text{ m}^3$$

Offentligt område, der skønnes besøgt af 50 personer hver lør- dag og søndag i sæsonen:

$$V = \frac{1,67 \times 1,5 \times 50 \times 2}{1000} = 2,5 -$$

Samlet volumen $10,0 \text{ m}^3$ "

B.b. Overslaget.

=====

Overslaget incl. projekt, kommissionsbehandling, uforudseelige udgifter og moms viser en samlet udgift på ca. 116.725 kr.

Hertil kommer for hver sommerhusgrund en udgift til stikledning (25 m), vakuumkloset og husinstallationer, men excl. vandtilslutning, på ca. 1.692 kr.

B.c. Partsfordeling.

=====

I redegørelsen, sagens bilag 2, er fremsat følgende forslag til partsfordeling:

"Vakuumcentralen indrettes som anført i en toiletbygning (Electrolux toiletvogn type II) af hensyn til, at Møn kommune ønsker indrettet et offentligt toilet med 1 stk. toilet og 1 stk. urinal. Møn kommune bør derfor forlods betale et bidrag for andel i toiletbygningen. Dette bidrag foreslås fastsat til $\frac{2}{3}$ af toiletbygningens pris, således at der i denne andel er inkluderet toilet, urinal og 2 håndvaske excl. tilslutning.

Toiletbygningens pris excl. opstilling udgør	19.600 kr.
moms 15%	<u>2.940 -</u>
	22.540 kr.
$\frac{2}{3}$ heraf udgør	15.027 kr.

Det herefter fremkommer restbeløb

116.725 kr.

÷ 15.027 -

101.698 kr.

foreslås ligeligt fordelt på de deltagende 46 ejendomme, foruden at Møn kommune tildeles 3 normale lodsejerbidrag.

Kloakbidraget pr. ejendom udgør:

101.698 kr. : 49 = 2.075 kr.

Møn kommunes bidrag udgør herefter:

Andel i toiletbygning	15.027 kr.
3 kloakbidrag à kr. 2.075	<u>6.225 -</u>
I alt:	<u>21.252 kr.</u>

(excl. vandtilslutning og tilslutning af toilet og urinal).

Til sammenligning kan anføres, at en isoleret etablering af off. vakuumtoilet i toiletvogn type I ville koste ca. 23.000 kr., excl. el- og vandtilslutning.

En lodsejers samlede udgifter vil herefter andrage:

Kloakbidrag	2.075 kr.
Stikledning på egen grund, vakuumtoilet, opstilling og husinstallation excl. vandtilslutning:	
Pris pr. ejendom med 5 lb/m stikledning	1.049 -
- - - - 25 - -	1.692 -

Lodsejernes totale udgift andrager herefter et totalbeløb mellem kr. 3.124 og kr. 3.767."

C. Kommissionens forhandlinger m.v.

=====
På mødet den 27. november 1970 redegjorde landinspektør Fløe Jensen for projektets tekniske side.

Kommissionsformanden oplæste sagens bilag 10.

Kommuneingeniør Storm bemærkede, at det sorte spildevand ville blive udtømt i et af Møn kommunes renseanlæg, ikke nødvendigvis i Steges mekaniske anlæg, og nævnte i den forbindelse Bogøs mekanisk-biologiske anlæg, når dette anlæg bliver færdigt.

Kommissionens teknisk sagkyndige bemærkede, at han fandt projektet betænkeligt.

Kredslægen udtalte, at han ikke nærede betænkeligheder, idet Stege bys mekaniske renseanlæg ikke har voldt problemer endnu. De 10 m³ sort vand, der tilføres renseanlægget, vil næppe medføre overbelastning, og en chokvirkning på grund af koncentrationen kunne afbødes på forskellig måde, f. eks. ved en etapevis tilledning. Hvad angår det grå spildevand, nærede kredslægen heller ikke betænkeligheder, da kravene i indenrigsministeriets

bekendtgørelse af 20/3 1970 er opfyldte.

Det oplystes, at der er 300 m til Oddermose Strands vandværk således, at der heller ikke er problemer i denne relation.

Ingen havde yderligere at bemærke.

Landinspektøren gjorde rede for den økonomiske side af projektet.

Sagen blev herefter optaget til kendelse med meddelelse om, at kendelsen vil blive tilsendt kommunen og landinspektør Fløe Jensen.

D. Kommissionens beslutninger m.v.

=====

Det fremgår af sagens bilag 1, at Møn kommune ønsker kloakprojektet fremmet som et privat kloakprojekt.

Kommissionen finder, bl. andet under hensyn til kredslægens ovenfor anførte udtalelser, at sagen bør fremmes, og projektet, jfr. pkt. B.a., bringes til udførelse.

Projektet godkendes i øvrigt på de i det følgende under I - VI anførte vilkår.

I. Tekniske bestemmelser m.v.

- a. Den mængde sort vand, der tilføres renseanlægget i Stege, må højst andrage 4 m^3 pr. døgn.
- b. Tilledningen af det sorte vand til renseanlægget skal ske til en brønd og derfra gennem en passende lang eksisterende, vandførende ledning til selve renseanlægget.
- c. Tilladelsen til den omhandlede benyttelse af renseanlægget i Stege er midlertidig og kan til enhver tid tilbagekaldes af kommissionen.
- d. Så snart der i Møn kommune er etableret et mekanisk-biologisk renseanlæg, skal det sorte vand tilledes dette anlæg, og tilledningen til det mekaniske anlæg i Stege ophører.
- e. Før afledning af gråt vand gælder de af sundhedsmyndighederne opstillede vilkår. jfr. vandforsyningslovens § 40 og indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 98 af 20. marts 1970.

- f. Lodsejere, hvis ejendomme berøres af anlæggene, er pligtige at tåle arbejdets udførelse og den deraf fornødne færdsel, transport, oplagring af materialer og lignende.
- g. Kommissionen kan tiltræde, at der under arbejdets udførelse foretages sådanne mindre ændringer i projektet, som af praktiske grunde skønnes hensigtsmæssige, og som ikke formindsker kloaksystemets effektivitet.
- h. Da der er fremsat ønske om, at følgende to ejendomme - Strandskovgård tilhørende Alfred Pedersen og Dansk Postforbunds hus - tilsluttes det her omhandlede anlæg, godkender kommissionen, at tilslutningen finder sted, såfremt der kan opnås enighed herom mellem de interesserede parter.

II. Anlæggenes sikring.

Ledninger m.v., opsamlingstank og Vakuum Central skal på privat grund, i veje og stier samt i fællesanlæg (grønne områder m.v.) sikres ved sædvanlige servitutbestemmelser med prioritet forud for pantegæld.

Servituddokumenterne skal forelægges landvæsenskommissionen til godkendelse inden tinglysningen.

III. Bestemmelse om erstatninger.

Erstatninger for servitutupålæg, markskader eller ulemper kommer i nærværende sag ikke på tale.

IV. Udgiftsfordelingen.

Denne vil være at foretage som foreslået i projektet og anført i nærværende kendelses pkt. B.c.

V. Anlæggenes drift, renholdelse og vedligeholdelse.

Drift, renholdelse og vedligeholdelse af anlæggene påhviler grundejerforeningen "Oddermose Strand". Udgifterne herved fordeles på de interesserede lodsejere i samme forhold som anlægsudgiften, altså med 1 part til hver af de 46 lodsejere og 3 parter til Møn kommune.

Kommissionen kan dog godkende, at kommunens partsantal ændres, såfremt der efter anlæggets etablering ved forhandling mellem grundejerforeningen og kommunalbestyrelsen kan opnås enighed herom.

Det bemærkes, at der i driftsudgifterne indgår afgift til Møn kommune for modtagelse af opsamlingstankens indhold i kommunens renseanlæg.

Endvidere bemærkes, at vedligeholdelse og renholdelse af toiletbygningen påhviler Møn kommune.

VI. Andre bestemmelser.

Udførelsen af anlægsarbejderne skal ske ved grundejerforeningen "Oddermose Strand"s foranstaltning og på dennes bekostning.

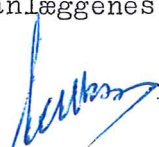
Arbejderne skal fremmes mest muligt og være færdige inden 1. januar 1972.

Kommissionen tager til efterretning oplysningen i projektet om, at de 46 lodsejeres andel i den fælles kloakering, 46 x 2.075 kr. = 95.450 kr., finansieres og administreres af Møns Bank A/S således, at lodsejerne indbetaler et kontant indskud, formentlig af størrelsesorden 500 kr., hvorefter resten af udgifterne gives som lån, der afdrages over en kortere årrække.

Omkostningerne ved sagens behandling for landvæsenskommissionen optages under anlægsudgifterne og udredes af grundejerforeningen "Oddermose Strand" senest 15 dage efter modtaget opgørelse fra kommissionens formand.

Thi bestemmes:

Anlæggene vil være at udføre og de dermed forbundne udgifter at betale efter de i det foregående trufne bestemmelser. Det samme gælder anlæggenes drift, renholdelse og vedligeholdelse og udgifterne herved.


A. Halkov.


E. Skov Jørgensen.


Otto Hansen.